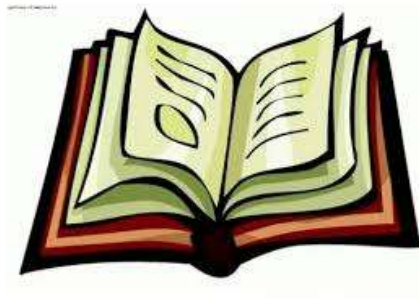

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Бібліотека

Дисбактеріоз кишечника
(Бібліографічний показчик)

м. Івано-Франківськ

2019

Відповідальний за випуск - директор бібліотеки М. М. Татарин

Укладачі-зав. інформаційно-бібліографічним відділом Г. М. Якимович,
головний бібліограф - Л.М.Заровецька

Набір і комп'ютерна верстка – головний бібліограф Л. М. Заровецька

Інформаційно-бібліографічний відділ пропонує бібліографічний покажчик «Дисбактеріоз кишечника ». До покажчика увійшли монографії, автореферати дисертацій, статті з періодичних видань наявні в фондах бібліотеки ІФНМУ. Видання є рекомендаційним. Покажчик може бути використаний у навчальній та практичній діяльності. Рекомендовано науковцям, викладачам, аспірантам, пошукачам, студентам та всім, хто прагне більш досконалого вивчення цього питання . Видання створено на базі електронного каталогу бібліотеки ІФНМУ.

Передмова

Дисбактеріоз - це порушення балансу мікрофлори в організмі людини.

У нашому організмі живе безліч різних бактерій. Частина з них - корисні, що підтримують життєдіяльність і необхідні для здоров'я, інші ставляться до так званих умовно патогенних. При певних умовах вони починають посилено розмножуватися, витісняючи корисні мікроорганізми, і тоді рівновагу мікрофлори порушується і виникають різні розлади. Цей стан і називається дисбактеріозом. Найчастіше зустрічається дисбактеріоз кишечника.

До представників нормальної мікрофлори відносяться лактобацили, бактеріоди, біфідобактерії, ентерококи і кишкова паличка, до умовно патогенних - стафілококи, протей, синьогнійна паличка та ін.

Нормальна мікрофлора кишечника забезпечує процеси травлення, захищає організм від токсинів і гнильних бактерій, а також підтримує імунітет. В здоровому кишечнику число бактерій кожного виду постійно. При дисбактеріозі кількість корисних бактерій зменшується, а патогенні активно розмножуються, що призводить до шлунково-кишкових розладів.

Причини дисбактеріозу

Дисбактеріоз - це не захворювання, а наслідок інших хвороб і порушень.

Перша причина дисбактеріозу - імунодефіцитні стани, що виникають при важких інфекціях, СНІД, пухлинах, порушеннях обміну речовин, аутоімунних захворюваннях, а також при хіміотерапії, дії іонізуючого випромінювання, опіках і т.д. У подібних ситуаціях імунна система не в змозі проконтролювати число патогенних мікроорганізмів.

Друга поширена причина дисбактеріозу - тривале лікування антибіотиками, які знищують не тільки хвороботворні, а й корисні мікроорганізми. Як правило, стандартний курс антибактеріальної терапії дисбактеріоза не викликає, а якщо і виникають окремі симптоми, то через деякий час вони зникають, так як кишечник після лікування знову заселяє нормальна мікрофлора. А ось дуже сильні антибіотики широкого спектру дії, які використовуються тривалий час, вони повністю «очищають» кишечник,

залишаються лише найсильніші і небезпечні бактерії, яких не змогло знищити лікування.

Третя причина дисбактеріозу - брак або відсутність деяких травних ферментів і, як результат, бродіння і гниття їжі, що веде до бурхливого зростання числа хвороботворних бактерій і витіснення нормальної флори.

Ще одна причина - порушення моторики кишечника, коли його м'язи не можуть просувати їжу.

Дисбактеріоз може виникнути і при зміні кислотності в кишечнику, при нестачі в прийнятій їжі субстрату для зростання корисних бактерій.

Дисбактеріоз кишечника викликають паразити, які виділяють речовини, що знищують корисну мікрофлору.

Факторами ризику дисбактеріозу можуть виступати:

- важкі інфекційні, аутоімунні, онкологічні захворювання, часті застуди;
- жорсткі дієти, неправильне харчування, зловживання алкоголем;
- тривалий прийом антибіотиків, гормонотерапія, хіміотерапія при онкології;
- кишкові інфекції, паразитарні захворювання, хронічні хвороби шлунково-кишкового тракту;
- похилий вік;
- фізична перевтома, стреси.

Симптоми і діагностика дисбактеріозу

Специфічних, властивих тільки дисбактеріозу, симптомів немає. Всі його прояви характерні також і для багатьох захворювань шлунково-кишкового тракту. це:

- здуття живота, метеоризм;
- пронос і запор;
- нудота і печія;
- неприємний запах з рота;
- відрижка;
- присмак у роті;
- алергічна реакція на їжу.

Діагностують дисбактеріоз за результатами бактеріологічного дослідження, яке виявляє кількість і склад мікробів. Ще один спосіб виявлення патології - визначення метаболітів кишкової мікрофлори, тобто речовин, що виділяються мікроорганізмами в процесі життєдіяльності. Проводяться і додаткові дослідження стану шлунка і кишечника.

Лікування дисбактеріозу кишечника

Лікування дисбактеріозу комплексне, проводиться тривало і залежить від причини, що викликала розлад, і від переважаючих проявів.

В першу чергу хворому необхідно налагодити правильне харчування і скоригувати спосіб життя. Їжа повинна бути багатою на вітаміни і максимально щадить механічно, термічно і хімічно. Є треба в строго певні години, в один і той же час, добре пережовуючи їжу. При дисбактеріозі дуже корисна так звана еубіотична вечеря, яка містить велику кількість клітковини, так як це прекрасний корм для лакто-і біфідобактерій.

Великі фізичні навантаження страждаючим дисбактеріозом протипоказані, а ось легкі регулярні фізичні вправи не зашкодять. Бажано також по можливості уникати стресових ситуацій і психоемоційних потрясінь.

Щоб відновити нормальну мікрофлору в кишечнику, використовують препарати: пробіотики, що містять біфідо-і лактобактерії, і пребіотики - речовини, які створюють сприятливі умови для існування корисних мікроорганізмів. Вчені встановили, що в кишечнику залишається менше 10% мікроорганізмів, які надійшли в організм. Тому пробіотики і пребіотики треба приймати протягом тривалого часу.

Для підвищення загального імунітету рекомендується прийом імуностимуляторів.

Будуть корисні і адсорбенти, вбирають і виводять з організму токсини. Для знищення патогенної мікрофлори іноді призначаються кишкові антисептики, які діють м'яко, не знищують нормофлору, але знижують кількість хвороботворних бактерій. У рідкісних випадках, якщо антисептики не допомагають, при сильному дисбактеріозі і ризик потрапляння хвороботворних бактерій в кров можуть бути призначені антибіотики.

Дисбактеріоз піддається лікуванню. Якщо ви підозрюєте у себе цю патологію, слід виконати обстеження, щоб виявити її причину, а потім набратися терпіння і пройти курс лікування, який призначить лікар.

Автореферати

1. 616.314.9-053.2 Акжитова Г. О.

А38 Підвищення резистентності твердих тканин тимчасових зубів у дітей із дисбактеріозом кишечника [Текст]: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. мед. наук: спец.14.01.22"Стоматологія" /Г. О. Акжитова; МОЗУ ВДНЗУ "Укр. мед. стомат. академія". - Полтава, 2011. - 16с.

2. 616.34 Андрусяк О. В.

А66 Патогенетична роль дисбактеріозу товстої кишки при виразковій хворобі та корекція диференційованого відновного лікування хворих різного віку [Текст]: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. к. м. н.: спец. 14.01.02"Внутрішні хвороби" /О. В. Андрусяк; ІФДМА. - Івано-Франківськ, 1996. - 24с.

3. 616.34-008.8 Борщ С. К.

Б83 Мікробіологічне обґрунтування корекції мікробіоценозу при кишкових дисбактеріозах [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: спец. 03.00.07"Мікробіологія" /С. К. Борщ; Нац. мед. унів-т ім. О. О. Богомольця. - К., 2010. - 23с.

8. 616.72-002.77-08 Мікулець Л. В.

М59 Особливості циркадіанних оксидативних порушень, змін вегетативного тону у хворих на ревматоїдний артрит у поєднанні з дисбактеріозом кишечника та обґрунтування їх корекції [Текст]: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. к. м. н.: спец. 14.01.02 "Внутрішні хвороби" /Л. В. Мікулець; МОЗУ, ІФНМУ. - Івано - Франківськ, 2012. - 20 с.

9. 616.34 Новицька І. О.

Н73 Роль дисбактеріозу товстої кишки при ускладненій виразковій хворобі та обґрунтування диференційованого відновного лікування хворих різного віку [Текст]: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. мед. наук: 14.01.02 "внутрішні хвороби" /І. О. Новицька; МОЗУ ІФДМА. - Івано-Франківськ, 2003. - 19с.

10. 616.314.17-084 **Поліщук О. В.**
П50 Обґрунтування комплексної профілактики і лікування захворювань пародонта, поєднаних з дисбактеріозом кишечника [Текст]: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. к. м. н.: спец. 14.01.22 "Стоматологія" /О. В. Поліщук; МОЗУ, ЛНМУ ім. Д. Галицького. - Львів, 2012. - 20 с.

Книги

1. 616.34-085 Красноголовец В. Н.
К78 Дисбактериоз кишечника [Текст]: Монография /В. Н. Красноголовец. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Медицина, 1989. - 208с.
2. 616.34-085 Красноголовец В. Н.
К78 Дисбактериоз кишечника и его клиническое значение [Текст] /В. Н. Красноголовец. - М.: Медицина, 1979. - 192 с.
3. 616.340-002.9 Панчишина М. В.
П16 Дисбактериоз кишечника [Текст] /М. В. Панчишина, С. Ф. Олейник. - 2-е изд., перераб. и доп. - К.: Здоров'я, 1983. - 120с.

Статті з періодичних видань

1. Как открытия в отношении кишечной микробиты могут влиять на наше здоровье? [Текст] //Диабетик. – 2017. – №6. – С.30-32.
2. Столяров Д. И.
О сопряженности хронического персистирующего аденоидита с дисбактериозом кишечника [Текст] /Д. И. Столяров //Российская оториноларингология. – 2009. – №1. – С.132-136.
3. Алешукина А. В.
Комплексный способ диагностики степени выраженности дисбактериоза кишечника [Текст] /А. В. Алешукина //Клиническая лабораторная диагностика. – 2010. – №11. – С.48-51.
4. Алешукина А. В.
Патогенез дисбактериоза кишечника [Текст] /А. В. Алешукина //Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунологии. – 2012. – №3. – С.74-78.
5. Алешукина А. В.
Вторичная лактазная недостаточность у детей с дисбиозами кишечника на фоне атопического дерматита [Текст] /А. В. Алешукина, Е. В. Голошва //Педиатрия. Журнал им. Г. Н.Сперанского. – 2012. – т.91, №4. – С.15-21.
6. Алешукина А. В.
Изменение профиля провоспалительных цитокинов в кишечнике человека при дисбактериозе на фоне антибиотикотерапии [Текст] /А. В. Алешукина, Э. А. Яговкин, В. М. Бондаренко //Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунологии. – 2012. – №6. – С.81-85.
7. Антипкин Ю. Г.
Влияние пробиотика "Апибакт" на состояние биоценоза кишечника и иммунитета у детей [Текст] /Ю. Г. Антипкин, Н. А. Радченко //Современная педиатрия. – 2011. – №3. – С.149-153.
8. Белокрысенко С. С.
Дисбактериоз с точки зрения микробиолога [Текст] /С. С. Белокрысенко //Клиническая лабораторная диагностика. – 2010. – №8. – С.47-49.

9. Дисбиотические изменения микрофлоры кишечника у здоровых людей [Текст] /Е. А. Беляева, В. М. Червинец, Ю. В. Червинец [и др.] //Клиническая лабораторная диагностика. – 2013. – №3. – С.45-47.
10. Бережной В. В.
Возможности и перспективы использования отечественного пробиотика на основе спорообразующих бактерий в педиатрической практике [Текст] /В. В. Бережной, В. В. Корнева //Современная педиатрия. – 2015. – №7. – С.43-50.
11. Борщ С. К.
Застосування препаратів бактеріофагів для лікування захворювань і синдромів кишечника [Текст] /С. К. Борщ, В. І. Боцюрко, О. Л. Трофименко //Галицький лікарський вісник. – 2010. – №1. – С.10-13.
12. Вплив пробіотичних культур *Lactobacillus acidophilus* L45 та *bifidobacterium Lactis* BB12 на диспептичні симптоми у людей літнього та старечого віку з метаболічним синдромом [Текст] /Ю. В. Гавалко, М. С. Романенко, Л. Л. Синєок [та ін.] //Проблемы старения и долголетия. – 2015. – т.24, №2. – С.193-203.
13. Вплив пробіотиків на реактивність і резистентність організму осіб похилого віку з метаболічним синдромом [Текст] /Ю. В. Гавалко, М. С. Романенко, Л. Л. Синєок [та ін.] //Сучасна гастроентерологія. – 2015. – №3. – С.22-28.
14. Гаморак Г. П.
Антимікробна активність лактобактерину стосовно патогенних та умовно-патогенних ентеробактерій та інших мікроорганізмів, які формують дисбактеріоз кишечника білих щурів під впливом аплікації ітаконової кислоти [Текст] /Г. П. Гаморак //Буковинський медичний вісник. – 2012. – т.16, №2. – С.38-42.
15. Гаморак Г. П.
Профілактика дисбактеріозу кишечника, спричиненого 20-денними аплікаціями ітаконової кислоти на шкіру білих щурів [Текст] /Г. П. Гаморак //Клінічна та експериментальна патологія . – 2012. – т.ХІ, №3(ч.2). – С.27-33.

16. Корекція мікрофлори кишечникау дітей після захворювань, асоційованих з порушенням його біоценозу [Текст] /С. А. Деркач, А. І. Носатенко, І. А. Воронкіна [та ін.] //Інфекційні хвороби. – 2009. – №1. – С.34-40.
17. Жук С. И.
Управление биотопами женщины - новые подходы [Текст] /С. И. Жук, А. А. Шляхтина //Здоровье женщины. – 2018. – №6. – С.34-36.
18. Предиктори формування порушення мікробіоценозу кишечникау дітей першого року життя і його профілактика [Текст] /Л. М. Казакова, Л. В. Сліпачук, М. М. Васюкова, О. А. Строй //Вісник наукових досліджень. – 2016. – №3. – С.58-59.
19. Каськова Л. Ф.
Профілактика карієсу тимчасових зубів у дітей із дисбактеріозом кишечникау [Текст] /Л. Ф. Каськова, Г. О. Акжитова //Український стоматологічний альманах. – 2009. – №1. – С.52-53.
20. Кривущев Б. И.
Дисбактериоз и пробиотики [Текст] /Б. И. Кривущев //Здоровье ребенка. – 2010. – №3. – С.75-79.
21. Крумс Л. М.
Значение дисбактериоза кишечника в патогенезе хронической диареи при целиакии и синдроме короткой тонкой кишки [Текст] /Л. М. Крумс //Экспериментальная и клиническая гастроэнтерология. – 2010. – №11. – С.58-62.
22. Эффективность нового синбиотического напитка при лечении хронических заболеваний желудочно-кишечного тракта с сопутствующим дисбактериозом кишечника [Текст] /Т. А. Кузнецова, Т. С. Запорожец, Н. Н. Беседнова [и др.] //Антибиотики и химиотерапия. – 2013. – т.58, №9-10. – С.21-26.

23. Лутков И. В.
Изучение эффективности препарата альфа-нормикс (рифаксимин) в лечении пациентов с дивертикулярной болезнью, ассоциированной со средним и тяжелым дисбактериозом кишечника [Текст] /И. В. Лутков //Экспериментальная и клиническая гастроэнтерология. – 2009. – №2. – С.99-103.
24. Матковська Н. Р.
Корекція проявів дисбактеріозу кишечника у хворих на atopічний дерматит у практиці сімейного лікаря [Текст] /Н. Р. Матковська, Л. М. Скрипник //Здобутки клінічної і експериментальної медицини. – 2017. – №2. – С.141-142.
25. Клинические проявления, методы диагностики и лечения острого герпетического стоматита при дисбактериозе кишечника у детей. Часть II [Текст] /Т. Н. Модина, О. П. Галеева, Д. А. Гилязиева [и др.] //Стоматология детского возраста и профилактика. – 2009. – т. VIII, №4. – С.21-24.
27. Мороз Л. В.
Застосування ентеросорбенту Ентеросгель у комплексній терапії гострого вірусного гепатиту В із супутнім дисбактеріозом кишечника [Текст] /Л. В. Мороз, І. Г. Палій, Т. В. Ткаченко //Ліки України. – 2010. – №7. – С.80-82.
28. Незгода І. І.
Дисбактеріоз кишківника у дітей: проблемні питання, сучасні методи діагностики [Текст] /І. І. Незгода, О. М. Науменко //Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія. – 2011. – №5. – С.29-32.
29. Резніченко Ю. Г.
Алгоритм прогнозування ризику розвитку порушень мікроекології слизових оболонок у дітей промислового регіону [Текст] /Ю. Г. Резніченко, М. О. Ярцева //Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2013. – т. III, №1. – С.37-39.
30. Сабельникова Е. А.
Клинические аспекты дисбактериоза кишечника [Текст] /Е. А. Сабельникова //Экспериментальная и клиническая гастроэнтерология. – 2011. – №3. – С.111-116.

31. Сергиенко Е. И.
Дисбактериоз кишечника [Текст] /Е. И. Сергиенко, Т. Д. Звягинцева //Ліки України. – 2011. – №1. – С.36-40.
32. Сидорчук Л. І.
Дисбіотичний стан мікрофлори порожнини товстої кишки у хворих на хронічний уретрит [Текст] /Л. І. Сидорчук //Буковинський медичний вісник. – 2009. – №1. – С.54-59.
33. Функциональное питание детей с дисбактериозом кишечника [Текст] /А. В. Тяжкая, Т. В. Починок, Л. М. Казакова [и др.] //Перинатология и педиатрия. – 2010. – №1. – С.136-140.
34. Оцінка ефективності і переносимості препарату "Лаціум" у лікуванні хворих на дисбактеріоз кишечника [Текст] /Н. В. Харченко, І. С. Марухно, В. В. Харченко, І. А. Коруля //Сучасна гастроентерологія. – 2012. – №2. – С.100-106.
35. Хасанова Е. Е.
Комплексное лечение детей с лямблиозом и сопутствующим дисбактериозом кишечника [Текст] /Е. Е. Хасанова //Современная педиатрия. – 2013. – №2. – С.103-107.
36. Шадрін О. Г.
Застосування методів сорбції при захворюваннях печінки, асоційованих з дисбактеріозом кишечника, у дітей раннього віку [Текст] /О. Г. Шадрін, Н. Ф. Чернега //Современная педиатрия. – 2012. – №4. – С.145-148.
37. Шестаков Г. Н.
Анализ регионального рынка лекарственных средств и БАД для профилактики дисбактериоза [Текст] /Г. Н. Шестаков, Ю. Э. Бондаренко //Фармация. – 2010. – №1. – С.27-29.
38. Яровая Е. К.
Опыт применения пробиотика на основе спорообразующих бактерий у детей с пиелонефритом и дисбактериозом кишечника [Текст] /Е. К. Яровая //Медицина сьогодні і завтра . – 2015. – №2. – С.77-80.

39. Современная коррекция дисбиотических нарушений у детей с патологией органов пищеварения [Текст] /Т. В. Ярошевская, С. И. Ильченко, Е. С. Коренюк, Н. Б. Сапа //Сучасна гастроентерологія. – 2013. – №6. – С.13-18.